

Öt érvelési hiba

Ne kövessük el őket!

Az érvelési hibákról általában

- ✖ Az érvelési hibák a kijelentésekben rejlő olyan hamisságok, amelyek az állításban foglalt előfeltevések igazságától függetlenül érvénytelenítik az állításokat.
- ✖ Az érvelési hibákat az emberek saját maguk leggyakrabban átgondolatlanság miatt ejtik. Ugyanakkor sokan (pl. politikusok) szándékosan helyezik el őket mondanivalójukban, hogy segítségükkel az igazságot és a valóságot elfedjék, attól eltérő benyomást, képzetet keltsenek másokban, és így próbálják meg hallgatóságukat meggyőzni a nekik kedvező álláspontokról.

Szalmabáb

Mit tettél?

Eltúloztad, megváltoztattad vagy teljesen egy általad kitalálttal helyettesítetted a másik álláspontját azért, hogy könnyebben megtámadhasd, az övét helytelenebbnek, a sajátodat pedig helyesebbnek állíthasd be.

Miért hibás az érvelésed?

Ha nem a másik valódi, eredeti állításaival vitatkozol, akkor nem tudod azok helytelenségét bizonyítani. Az egyetlen amit be tudsz bizonyítani az, hogy az általad gyártott – a másikéval azonban nem egyező – álláspont vagy állítás nem igaz, ami azonban semmilyen módon és minőségben sem vonja kétségbe vitapartnered eredeti állításait és véleményét.

Kétértelműség

Mit tettél?

Többféleképpen is értelmezhető szavakat használtál kijelentésedben azért, hogy így kelts hamis képzeteket másokban, vagy hogy így tedd többféleképpen is magyarázhatóvá állításodat arra az esetre, ha az elsődleges értelmezés alapján hamisnak bizonyulna.

Miért hibás az érvelésed?

Ezzel a technikával kikezdted saját magad és álláspontod hitelességét is, hiszen megkérdőjelezhetővé tetted őszinteséged és szándékaid, illetve azt, hogy pontos adatokkal, konkrétumokkal is alá tudnád támasztani érvelésed. Ezenkívül az alternatív – a számodra kedvezőtől eltérő – értelmezéseken keresztül közvetlenül is támadhatóvá tetted kijelentéseid.

Hamis dilemma

Mit tettél?

A szóba jöhető alternatívák mesterséges leszűkítésén, bizonyos opciók elhallgatásán keresztül egy hamis választási dilemmát állítottál fel, hogy az általad favorizált alternatíva tűnjön a legelőnyösebbnek.

Miért hibás az érvelésed?

Egyes – potenciálisan az általad favorizálnál jobb – alternatívák elhallgatásán keresztül megakadályoztad, hogy azok is mérlegelésre kerülhessenek, illetve, hogy valóban a legjobb, legelőnyösebb kerüljön kiválasztásra közülük. Erre – és a további alternatívákra – rámutatással vitapartnereid nyilvánvalóvá tehetik, hogy vagy fel sem tudtad helyesen mérni a lehetséges megoldások körét, vagy szándékosan akartad a vitát, illetve a döntéshozókat manipulálni.

Tekintélyre hivatkozás

Mit tettél?

Azt mondtad, hogy egy állítás igaz/hamis, mert egy vagy több elismert – vagy legalábbis általad annak tekintett – személy vagy társaság ezt mondta.

Miért hibás az érvelésed?

Egy általad tekintélynek tartott személy véleménye önmagában nem bizonyíték egy állítás helyessége vagy helytelensége mellett, nem utolsó sorban azért, mert az elismert személy vagy szervezet is tévedhet: alakíthat ki álláspontot téves vagy hiányos adatok alapján, illetve helytelen következtetések mentén.

Bizonyítási kényszer áthárítása

Mit tettél?

Azt mondtad, hogy állításod mindaddig vitán felül áll, amíg valaki nem tudja kétséget kizáróan bizonyítani annak hamisságát.

Miért hibás az érvelésed?

Egy állítás helyességének bizonyítási kényszere mindig azon nyugszik, aki kijelenti azt. Az, hogy bizonyos jelenlévő személyek – vagy akár bárki más – nem tudnak megdönthetetlen ellenbizonyítékot vagy más módon cáfolatot szolgáltatni egy állításra, nem bizonyítja azt, hogy az adott állítás helytálló vagy ténszerűnek tekinthető.

További érvelési hibák:

<http://a.te.ervelesi.hibad.hu/>